

Сурврумудын тускар

Өмтнэс сурврумудтан хэрү авхдан дурта нег көвүн бээж. Эн му йовдл биш, хэрнь, күн ю-күүһэр сонъмсснь – йир сэн. Болн тер көвүнэ тэвсн сурврумудт хэрү өгхд амр биш бээж. Үлгүрнь, тер иигж сурдмн:

- Яһад яршгуд ширэтэ болдви?

Өмтн терүг өврж хэлэлһэд, зэрмдэн иим хэрү өгдмн:

- Утх, серэ тэвхин төлэ яршгуд кедмн.

- Юуни төлэ яршгуд кергтэ болдгинь би меднэв, - гиж көвүн бурушадмн. – Зуг яһад яршгуд ширэтэ болдви?

Өмтн толһаһан зээлэд, терүгэс хольжад йовж оддмн. Тиигхлэ, талдан улсас иигж сурдмн:

- Яһад сүүлд заһсн бээдви?

Эс гиж:

- Яһад сахлд мис бээдви?

Өмтн ээмэн холькад, эврәннь кергэн күцэхэр давдмн. Өдр болһн арвад шаху сурвр өгдмн. Кен чигн күн терүнднь хэрү өгхэр седдго билэ. Тегэд көвүн олнас онцрад, уулын ора деер бээсн бичкн герт һанцаран бээдг болв. Өдрин дуусн сурврумуд үүдэлһэд, теднэн девтртэн бичж авдмн. Үлгүрнь, иигж бичдг бээж:

- Хусм моднд яһад сүүдр бээдви?

- Үүлд яһад бичг эс бичдв?

Иим оln сурврумудт хэрүһинь хээһэд бээтлнь, толһань эклэд өвддмн. Болв терүг төртэн авдмн биш. Терүнд сахл урһдг болсн бийнь сурврумудан цааранднь үүдэлһэд бээв. Сахлан хусх арһ нам хээжэсмн уга. Зуг бийэсн иигж сурдг бээж:

- Яһад сахлд чирэ бээдви?

Акад күн бээж. Бичкндэн чигн тер шигмэн буру хэлэлһэд өмсдг бээж. Нег чигн дэкж терүгэн чикэр өмсч чадж уга. Мел тер кевэрн чик сурврумуд тэвдгэн чигн сурж чадж уга.

Олн дунд тиим юмн бас харһдг бээж.

Дж. Родари.

Орчулснь Шугран В.

Мис иддг хулһн

(Джанни Родарин тууляр бичгдсн наадн)

Нааднд орлцжахнь: Мис, Хулһн, Хулһна төрлмүд.

Дегтрин санд бээдг эццн Хулһн нег дэкж цугтаһаснь бултад, харһу һазрт бээх төрлмүд талан одх болна.

Хулһн. Һазр деер юн болжахинь тадн меддго болхт, тиим эсий? Тадн нам умшч чаддго болхт!?

Төрлмүднь (саналдад). Тиигхлә, чи дала юм меддг болхч!

Хулһн. Үлгүрнь, тадн мис идж үзлт?

Негдгч төрлнь. Ю келжэхмбчи? Бурхн хээрлтхэ. Манахнд икндэн мис хулһн бэрж иднэ.

Хулһн. Тадн янз уга болжанат! Би, хүвдэн, эврәннь жирһлдэн кедү мис идсн болхув, негнь чигн э һарсн уга.

Хойрдгч төрлнь. Миисин махн эмтэхний?

Хулһн. Эмтэхн, зуг невчк цаасна, барин ширин үнртэ. Болв терүнднь төр уга! Нохан мах идж үзлт? Угай?

Негдгч төрлнь. Ю келжэхмбчи? Эрлһ цааран!

Хулһн. Би минь өцклдүр негиг идүв! Хө хэрүлдгиг. Ик соята... бийэң тер тогтунар бэрв, нам хуцсн уга.

Хойрдгч төрлнь. Махнь бас эмтэхний?

Хулһн. Эвр. Болв невчк цаасна үнртэ билэ. Носорогиг идж үзлт?

Негдгч төрлнь. Тиим юмн бээдви? Бидн терүгичнь нам үзэд угавидн.

Хулһн. Тертн носорогин бээдлтэ. Зан, эс гиж манжин хатниг, эс гиж ёлкиг бас идэд угайт?

Эн кемлэ чөмөдана ард бултжасн мис ууртаһар мээлэд, теднэ тал дунднь гүүһэд һарч ирнэ. Эн йосн эмд мис бээж: сарсасн сахлта, хурц хумста. Төрл хулһнс агчмин зуур тарлдад, нүкмүдэрн орж одцхав. Дегтрин санд бээдг хулһн терүг өврж хэләһэд, нег ормдан наадһа мет царцж одв. Мис терүг көлөрн көндәһэд наадна.

Мис. Чи мис иддг хулһнвчи?

Хулһн. Тиим чигн болжана, бив... Намаг та медх йостат. Би дегтрмүд дунд бээдүв...

Мис. Э, э... меджәнэв, меджәнэв. Чи цааснд барлата, зурата мисмүд иддвчи?

Хулһн. Зәрмдән... Шишлң номин төлө...

Мис. Тиим боллго. Би дегтрмүд бас өөдән үнлнэв. Жирһлэс бас невчкн сурһмж авх кергтә гиж чамд медгдхший? Тиигхлэ чи цуг мисмүд цааснас эс кегдсинь медэд чигн бээх билэч. Носорогмуд бас бийәң хулһнд мерүлшгог медх билэч.

Хулһнын хөвэр хажудан бавһр хариг үзжэх мис невчк аңхудна. Сурһульта хулһн дегтрмүд заагт орад бултж одна. Мис хоосн үлднэ.